MODALITĂŢI DE REMEDIERE A DISFUNCŢIONALITĂŢII FAMILIEI

Oxana COCIURCA

CZU: 316.356.2 cociurcaoxana@mail.ru

The family constitutes a natural and fundamental element of society, founded on a freely consented marriage between a man and a woman, on their equal rights, and on the right and duty of parents to ensure the growth, education, and training of their children. As an object of research for multiple sciences, the concept of family can have multiple diversities. It is established that a normal family must ensure and fulfill a series of functions that favor the development of all its members. As the primary unit of society, the family performs important functions necessary for the life of each person.

Funcționalitatea și disfuncționalitatea – precizări conceptuale și abordări actuale.

Familia — o instituție socială specifică în care interesele societății, membrii familiei în ansamblu și fiecare dintre ei sunt interconectați. Ca unitate primară a societății, familia îndeplinește anumite funcții importante pentru societate, necesare pentru viața fiecărei persoane.

În ultimul deceniu, au existat o serie de tendințe tulburătoare care indică fenomene de criză în viața familiei, afectând relațiile conjugale. Numărul familiilor disfuncționale în care comportamentul deviant al soților – alcoolismul, agresiunea, etc. – încălcarea comunicării, nevoile nesatisfăcute ale partenerilor în ceea ce privește, iubirea și recunoștința devin cauza unei creșteri a tulburărilor emoționale și personale, tensiunii, pierderii sentimentelor de iubire și securitate, încălcări ale creșterii personale și formării identității.

La rândul său, funcționalitatea familiei și relația dintre partenerii cuplului rămâne extrem de relevantă și importantă în societatea modernă din mai multe motive:

1. Bunăstarea emoțională: relațiile de calitate în familie și între parteneri joacă un rol esențial în bunăstarea emoțională a tuturor membrilor familiei.
2. Stabilitatea mediului familial: familiile funcționale și relațiile sănătoase între parteneri creează un mediu stabil și sigur, care contribuie la bunăstarea generală a familiei.
3. Sprijin pentru rezolvarea problemelor: atunci când relația dintre parteneri este puternică și respectuoasă, soții se pot sprijini reciproc în rezolvarea problemelor de viață.
4. Reducerea stresului și a conflictelor: relațiile sănătoase dintre parteneri ajută la reducerea stresului și a nivelurilor de conflict din familie, creând o atmosferă mai calmă și mai fericită.

5. Exemplu pentru copii: relaţiile părinte - părinte sunt un exemplu pentru copii în modelarea ideilor lor despre relaţii sănătoase, respect şi dragoste.
6. Prevenirea problemelor sociale: legăturile familiale puternice şi relaţiile respectuoase dintre parteneri contribuie la prevenirea multor probleme sociale.

Familia îndeplineşte, cum subliniază cercetătorii, cinci funcţii ,,fundamentale”:

Funcţia economică, presupune că familia trebuie să-şi asigure venituri îndestulate pentru satisfacerea nevoilor de bază. **Funcţia de socializare** se evidenţiază prin procesul de transmitere-asimilare a concepţiilor, valorilor, atitudinilor, modelelor de comportament specifice unui grup. **Funcţia de solidaritate** este o funcţie multilaterală. Familia sănătoasă asigură coeziunea, intimitatea, solidaritate, securitatea emoţională, fizică şi materială a membrilor ei. **Funcţia sexuală si funcţia reproductivă**, presupune satisfacerea sexuală reciprocă şi aducerea pe lume a copiilor.

Pentru ca funcţiile familiale să fie îndeplinite cu succes în procesul de interacţiune, membrii familiei trebuie să joace anumite roluri. În ştiinţă, conceptul de funcţii familiale este corelat cu conceptele de rol familial şi structură a familiei. Rolurile familiale se disting pe baza unui set de funcţii ale familiei ca grup social mic, precum şi a relaţiei dintre membrii familiei în legătură cu distribuţia rolurilor şi structura funcţională a familiei.

Astfel, familiile pot fi funcţionale sau disfuncţionale. Vorbim despre funcţionalitatea familiei atunci când toate funcţiile ei sunt exercitate în mod corespunzător asigurării confortului fizic şi psihologic al membrilor ei. În cazul în care măcar una din funcţii nu este exercitată, se instalează un dezechilibru care are ca urmare un impact negativ asupra viabilităţii sistemului familial.

Familia disfuncţională ar fi familia care neagă prezenţa vreunei probleme sau creează probleme acolo unde nu există. Acest tip de familie dispune de o structură ierarhică necorespunzătoare. Paradigma funcţională pleacă de la premisa ca familia, la fel ca orice alta instituţie socială, trebuie să realizeze anumite funcţii. Ea pune accentul pe identificarea elementelor structurale şi pe specificarea semnificaţiilor funcţionale ale sistemului familial. Astfel, *familia funcţională* ar fi familia caracterizată prin deschidere, cea care are graniţele bine conturate, dar flexibile.

Concluzionând cele relatate mai sus, vom sublinia că în familiile disfuncţionale pot apărea diverse probleme care înstrăinează partenerii unul de celălalt determinându-i deseori spre divorţ, conflicte şi alte comportamente instabile. Psihologia ca ştiinţa studiază, nu „familii fericite”, ci sănătoase (funcţionale) şi, bineînţeles, disfuncţionale. Prin urmare, este logic să ne bazăm pe acest termen. Acum putem spune că o familie sănătoasă (funcţională) este o familie care recunoaşte şi rezolvă cu succes (constructiv) problemele externe şi interne, adică este o familie care se descurcă bine cu funcţiile familiale – de la reproducere, gospodărie până la socială, spirituală etc.

Atunci când o familie îşi îndeplineşte toate funcţiile, poate face faţă dificultăţilor şi poate experimenta crize. Şi numai discutând împreună problemele pot oamenii să se adapteze mai flexibil la circumstanţe, luând în considerare interesele şi caracteristicile fiecăruia .

A face dintr-o familie disfuncțională una sănătoasă este dificil, dar nu imposibil. În primul rând, este o muncă grea și de lungă durată. În al doilea rând, soții și familiile sunt în mare parte slab instruiți în arta vieții de cuplu.

Pentru a inspira pasiune în viața de familie și pentru a o reîmprospăta, partenerii de cuplu pot ține cont de următoarele **recomandări**: să se manifeste grijă și respect unul față de celălalt; să fie exprimate sincer sentimentele, emoțiile cu cuvinte potrivite; să se ofere gesturi afectuoase; să se petreacă calitativ timpul împreună și să fie valorificată viața intimă din cuplu.

Referințe :

1. Bodrug-Lungu, V., Educația nonformală a adulților vârstnici din perspectiva de gen, Chișinău, USM, Studia Universitatis, nr. 5 (145), 2021;
2. Carroll Elizabet, Carroll Jim, Terapie pentru cupluri, București: Editura Niculescu, 2016. – 288 p. ISBN 9786063800542.
3. Hughes Marcia, Terrell James Bradford, Inteligența emoțională în acțiune. București: Biblioteca Națională a României, 2013. - 480 p. ISBN 978-606-588-941-5.
4. Mitrofan I., Ciupercă C. Incursiune în psihosociologia și psihosexologia familiei, București, Editura Press Mihaela S.R.L., 1998. – 392 p. ISBN 973-9415-00-8.
5. Sînchevici Inga, Factori care influențează relațiile din cadrul familiei tinere din Republica Moldova. Studia Universitatis Moldaviae: revista științifică a Universității de Stat din Moldova. – Seria Sociologie și Asistență Socială. – 2009.-Nr. 8 (28);
6. Vasiele, Diana Lucia, Psihologia Familiei și cuplului. București: Editura Fundației România de Mâine, 2007. – 160 p. ISBN 978-973-163-011-3.

Recomandat

***Valeria PASCARU-GONCEAR**, dr. în științe pedagogice, lector univ.*